

KUNSZENTMÁRTONI UJSÁG

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁRA: a "Képes Világlap"-pal együtt
Egész évre 8 kor., félévre 4 kor., negyedévre 2 kor.
Megjelenik minden vasárnap. Hirdetéseket fel vesz
a kiadóhivatal.

FELELŐS SZERKESZTŐ
DR. KOVÁCS JÓZSEF
UGYVÉD

SZERKESZTŐSÉG: Kossuth Lajos-utca 1193. szám
Dr. Kovács József ügyvédi irodájában.

KIADÓHIVATAL: Wolf Dezső könyvnyomdája

A patronátusi jogról.

Kunszentmárton, 1913. aug. 16.

A körülmények alkotják meg a leg-
elvonatibb kérdések érdekességét. Ha az
isteni Gondviselés ki nem ragadja kö-
rünkől oly korán félreismeret — nem
igazságtalanul méltányolt és megma-
gyarázhatatlanul ellenszenvezett meg-
boldogult lelképásztorunkat, valjon kinek
jutott volna eszébe oly jogról cikkeznit,
mint a patronátusi? Effele kérdés min-
dig akkor érdekes, ha aktuális.

Kunszentmárton egyházzvédnöksége
fontos kérdés megoldása előtt áll: pa-
pot kell választania magának. Fontos
feladat a hitélet szempontjából épp úgy,
mint a társadalmi élet megszámlálha-
talan szálu problémák eredményes meg-
oldása érdekében.

Szolgálatot vélünk tenni a ténye-
zőknek, kik a különleges és kitüntetett
patronátusi jog gyakorlására állásuknál
és kiküldetésüknel fogva hivatvák, ha
nekik e jles jogot távolabbi és köze-
lebbi perspektívában bemutajtuk s an-
nak mikénti célszerű gyakorlását, a köz
érdekében, a leghelyesebb irányba te-
relni igyekszünk.

A patronátusi jog a germán jogvi-
szonyok egyik jogfejeménye és ered-
ménye s nem más, mint azon jogok
és kötelmek összege, melyek valamely
egyházjavadalom fenntartását és oltal-
mazását egyrészt, másrészt a vele egy-
bekötött egyházhivatalnak betöltését egy
harmadik személyre ruházzák, illetve
kötelességévé teszik. A jómódu germán
földesurak minden birtokukon levő sze-
mély és dolog felett gyám- és védelmi
joggal bírtak. Így az általuk épített tem-
plomok fölött is, mely címen a lelkészt
is maguk rendelték ki. Minthogy azon-
ban az így, helyesen szólva, magáno-
sok által épített templomok s az ezek-
hez tartozó hívek idők folyamán lelki-
pásztorokodással járó plebániákká fejlőd-
tek, a földesuraknak a papi személynek
önkéntes kirendelése és a javadalom
visszas kezelése miatt, mint visszaélés-
ek miatt, összeütközésbe kerültek a
kánonjog szellemével és intézményeivel,
önalkotta jogaik kellő korlátozását tet-
ték szükségessé. E korlátozás pedig
abban csucsosodott ki, hogy a javadal-
mak feletti feltétlen rendelkezést az egy-
háznak biztosítván, maguknak csak a
javadalmas kijelölését, azaz a jelölés
jogát kötötték ki.

A kegyuraságnak ilyen értelmű sza-
bályozása a XII. századra esik, vagyis
azon időre, midőn az egyházi javadal-
mal való visszaélések ugymint azok
elzálogosítása, tetszés szerint másra való
átruházása, sőt örökségképen többek
közt való felosztása napirenden volt.
Ebben a században, ugy a földesur,
mint az egyháznak érdekében alakult ki
azon jogi elv, mely szerint az egyhá-
zak, érthetőbben a plebániák alapítá-
sáért, azok fenntartásáért és oltalmazá-
sáért az alapítóknak ellenszolgálmányul
bizonyos tiszteleti jogok és előnyökön
kívül a papi személynek nem kirende-
lése, hanem kijelölése biztosították. A
földesur, mint kegyuraság jogainak ilye-
tén precizirozása eredményezte azt az
új tanelvet, hogy a patronátusi jog, az
alapító iránti kegyelet és hála tanusi-
tásául engedélyezett, különös kedvez-
mény, lelkiügyekre vonatkozó jogosít-
vány, mely mint ilyen a világi törvény-
hatóságok illetékességének tárgya nem
lehet.

Igy fejlődött ki a pap hajdani kiren-
deléséből a mai papi személynek kije-
lölése. Világos, hogy a kegyuri jog
máma egészen más természetű, mint
amilyen eredetileg volt, amennyiben oly
— az egyház körébe tartozó — egyéni
jogosítvány, mely közjogi természetű
fogva, valamint világi törvényen nem
gyökerezik, ugy annak körébe sem tar-
tozik.

Már most az említettekben is sejt-
hetni, hogy mi a kegyuraság rendsze-
rinti szerzőmódja. A kegyuraság sze-
rezhető először *eredeti módon* akkor,
ha az még senki másnak birtokában
nem volt, tehát ujonnan keletkezett,
még pedig úgy, hogy az alapító a tem-
plom részére telket ad, felépíti a tem-
plomot s az egyházi személyzetet a
megkivántató jövedelemmel ellátja. E
három kapcsolatos tény által a patro-
nátusi jog még akkor is megszerezte-
dik, ha az kifejezetten kötetik, ha csak
az alapító az így eleve szerzett jogáról
határozottan le nem mond. Ha az ala-
pításhoz szükséges három külön ese-
lekvény, ugymint a *dos*, *aedificacio* és
fundus nem egy személy, hanem több-
bek által teljesítettik, akkor mindany-
nyian egyetemleg nyerik a patronátusi
jogot. Ezen elven alapszik a jász-kunok
patronátusi joga, melyet azonban —
szorgos kutatásra alapítva állításunkat
— csak akkor kezdtek gyakorolni, mi-
dőn Mária Terézia 1745. május 24-én

Bécsben kiadott és Pálffy János gróf
nádor és a jász-kunok legfőbb bírása
által Királyfalván ellenjegyzett diplomá-
nak 8-ik pontjával a patronátusi jogot,
mint kiváltságot nekik kifejezetten biz-
tosította.

Eredeti módon megszerezhető a
kegyuri jog pápai engedély által is, de
nálunk Magyarországon, csak az apos-
toli király ő felségének hozzájárulásá-
val, beleegyezésével.

Hazánkban ezen közjogi álláspont-
nál fogva — tekintettel ő felsége a király,
mint apostoli király főpártfogói jogára,
melyet a magyar törvényhozás méltá-
nyolt — kegyuraság királyi privilegium
alapján is szerzhető.

Vége eredetileg a patronátus még
az emberi emlékezetet felülhaladó hosz-
szas gyakorlat által is megszerezhető
azon föltétel mellett azonban, hogy az
idők folyamán az esetlegesen vitatott
jog legalább kétszer szabályszerűen és
jogérvényesen gyakoroltatott is.

A kegyuri jog másik szerzési módja
az *átszármazás* vagy *háramlás*, midőn
a már létező kegyuraság egyik személy-
ről, illetve jogi személyről egy másik
személy szerinti képességgel bíróra száll
át. Az átszármazás és háramlás törté-
netik élők közti szerződés által, jelesen:
adomány útján, adás-vevés által, csere
és a haszonvételi jognak örökbérszer-
ződés melletti átruházásával. Továbbá
halál esetén a személyes kegyuri jog
a törvényes örökösre megy át. Elévü-
lés, vagy elbirtoklás által is lehet kegy-
uri hatalmat nyerni. Végre átszármazás-
képen megszerezhető a kegyuri jog, a
templom újjáépítése által is, ha an-
nak szükségessége akár a hívek szám-
aránya miatt, vagy pedig a templom
teljes desoláltsága következtében beáll.
Ha a felszólított és vagyoni állásánál
fogva az építkezésre képes kegyur vo-
nakodik a már-már összeomló, vagy a
szó szoros értelmében kicsiny templo-
mot a maga költségén újra felépíteni s
ugyanakkor egy más valaki készséggel
vállalkozik annak teljesítésére, patroná-
tusi jog ez utóbbira származik át. El-
lenben az építkezésre nem képes, mert
elszegényedett kegyurat a Canon-jog
az igazságérzet alapján a kegyuri jog-
tól végleg meg nem fosztja, csak az
ujraépítővel megosztatja.

(Folytatjuk.)

Andracsik János kalaposnak Irányi-utca
923 számú

háza (volt postaház)

örök áron eladó. — Értekezni lehet az eladó
háznál bármikor.

Első
minőségű falitéglát

és
fedélcserépet

napi áron szállit bármily
mennyiségben

Kunszentmártoni Köz-
ségi Téglagyár.

Ferenczy József.

Értesítés.

A t. közönség szives tudomá-
sára hozzuk, hogy sikerült nagyobb
mennyiségű elsőrendű

bükkhasáb tűzifát

szereznünk és azt a Körös-parton
kiölelve árusítani fogjuk. Araján-
lattal szivesen szolgálunk, előjegy-
zéseket már most is elfogadunk.

Egyben jelezzük, hogy fűrés-
telepünkön puha

hulladékfa ölenként 24
koronáért kapható.

Kiváló tisztelettel

WEISZ TESTVÉREK

fakereskedők.

Tiszakürti határban köút mellett fekvő

10 m. hold termő szőlőm

épülettel, felszereléssel, valamint terméssel együtt
eladó. JOÓ KÁROLY tiszainokai jegyző.

KISS ISTVÁNNAK a Jaksorban levő

10 köblös földje,

tanyaépülettel eladó. — Értekezhetni a tulajdo-
nossal Kunszentmárton, Mátyás király-u. 1299. sz.

**KOLLARIT-
BŐRLEMEZ** KAUCSUK KOMPOZI-
TÍVÁVAL BEVONT
SZAGTALAN FEDÉLLEMEZ

UTÁNZATTÓL ÓVAKODJUNK!

KOLLARIT- BŐRLEMEZ

kaucsuk-kompozitívával bevont ruganyos,
viharbiztos és időtálló szagtalan fedélle-
mez. A jelenkor legjobb tetőfedellemeze.

VÉGTELENÜL TARTÓS.

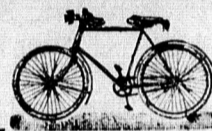
Régi zindelytetők átfedésére kiválóan al-
kalmas. — Sem mázolni, sem mézslével
bekenni nem kell.

Szolnokon kapható:

Mezőgazdasági Szövetkezetnél.

Kerékpározók

figyelmébe ajánlom, hogy az elismert kitűnő minőségű

ALFA KERÉKPÁROK

egyedárusítását képviselem,

Kunszentmárton és környékére tehát
ezen gyártmányu kerékpárok **kizárólag**
csak nálam kaphatók.

Varrógép, kerékpár, gramofon és lemezek gyári raktára.
Gummi és mindenféle alkatrészek raktáron. Óra-ékszer, lát-
szerárak, tajtpipa és chinai ezüstárak nagy raktára.

Tisztelettel

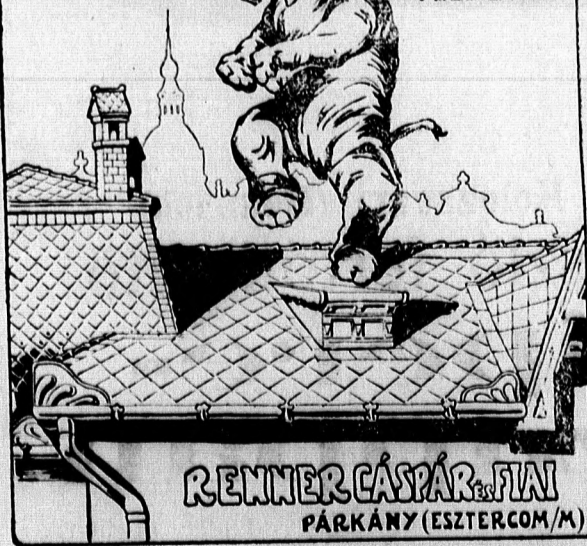
DÉVAI JENŐ

KUNSZENTMÁRTON.

RENNERIT

ASBEST-
PALA

LEGERŐSEBB
LEGJOBB
TÜZBIZTOS

RENNER CÁS PÁR. FIAI
PÁRKÁNY (ESZTERCOM/M)

GYÁRI LERAKAT: Kunszentmártonban,
IFJ. TOMONYICKA JÓZSEFNÁL.

A világ legjobb tetőfedő anyaga.

Bodzás József és Fia

ÉPÜLET- ÉS BUTORASZTALOSOK,
KUNSZENTMÁRTON, SZÉCHENYI-UT.

Van szerencsénk a nagyérdemű kö-
zönség szives tudomására hozni, hogy

asztalos műhelyünket

tetemesen megnagyobbítottuk, ahol min-
denemű

épület- és butormunkákat,
a legjobb kivitelben és legpontosabban
készítünk. — Kérjük a nagyérdemű kö-
zönség további nagyrabecsült pártfo-
gását, s maradtunk kiváló tisztelettel

Bodzás József és Fia.

Kivert kultura.

— Lassankint, bizonyos mértékben, minden egyén hasonlóan gondolkodik, érez és akar s minden tudat a társas rendszer mikrokozmoszával alakul összes tevékenységeiben. *Giddings.*

A gulya kivert bikája uszu-kutyáktól üldözve, marva, messze nádasba, erdőbe barangol; jártába letöri a vetést, a gyomot a virággal. Ha olykor betéved egy-egy félrefaluba, meghuzzák ott a vészharangot; kapára, villára serken minden keze-lába bíró ember és hájrá! Elébe! Úzik, hajtják nagy istentelenül a szegény hazátlan, gazdátlan vadat... Félnék tőle, hát kiverik a határból...

Hasonló gondolkodás.

Mint ősszel a legyek, röpködnek, száll-dosnak máma — jó Kenedi szerint — „a gondolatnélküli gondolatok”, a tartalmatlan, szent-hazug eszmék; csuszna-másznak, majd erőszakosan pimaskodnak, közöttünk álapostolók, „közveszélyes munkakerülők”, — és a levegőbe nyüzsgő gondolatfelhő szakadásából, a hamis próféták Kánaánt hirdető igéi folytán azután kialakul: a tömegnek hasonló gondolkodása, természetesen nem valami tisztességes, erős altruisztikus vonatkozásban.

Ezt a nem erkölcsi alapon pihenő hasonló gondolkodást azonban mélyreható körülmények igazolják. Finnországban a francia-pezségőre vonatkozó vámszerződés előnyös megkötése okából, tegyük fel, megvesztegetik X. Y. minisztert 5 millió koronával. A miniszter kieszközli és megköti a kívánt kereskedelmi szerződést; de egy radikális követ megneszelvén az esetet, napvilágra hozza. A miniszter perli a „rágalmazó” követet, akit — szintiszta igazsága ellenére is — bírótörre és jogai felfüggesztésére ítél a bíróság.

Eleinte egy pár hevesebb lap támadja, elítéli az esetet, később, mikor belátja, hogy hiába, hallgat és hallgat. Az emberek megiparkodnak annak a megvesztegetett miniszter urnak a kegyeibe jutni, akinek komondor-kutyái teleugatják az országot egy közelgő új Kánaánról.

Aki ellenszeggül, kardot ránt Péter módjára, az igazságért, azt elgázolják, arra árverést kérnek, felmondják a kölcsönét és tönkremegy; aki meg hallgat, hizeleg és kergeti a kegyelmes ur kegyét, az dolog nélkül, szépen meggazdagszik, észrevétlenül tekintélyes ember...

Máskor más irányban nyilvánult meg a finntömeggondolkodás; most ilyen, ki tehet róla.

Ki ér rá arra.

Volt nekem egy barátom, Oroszországban járt az egyetemen. Ennek a kedves barátomnak volt egy nagybátyja, az meg Turánban volt tartományi főnök; róla beszélt ez a barátom érdekes históriát.

Az én nagybátyám — így mesélte a barátom — tanulatlansága révén nagy hírnévre vergődött. Utálta a könyvet, jobban mint szerette a cognakot, a rumot. Utált és legázolt mindent, ami neki hasznot nem hozott. Emiatt a kérdések miatt sokszor heves nézeteltérés élesedett ki köztem és közte. Vitakoztunk. Beszéltem, fejtegettem neki a nagy emberi egyenlőségről, az igazi boldogságról; fejtegettem neki: milyen bűn az, hogy nincsenek iskolák, hogy a meglevőkkel ki se törődik; hogy rosszak az utak; kevés a hid és drága a vasut, fejtegettem neki, míg rám nem rivallt:

Gyerek vagy. Hallgass. Én főfelügyelő akarok lenni. Ki ér rá a te parasztfajdadal, a te számárságaiddal foglalkozni?!

Milyen jó, hogy nálunk, szegény elárvult Magyarországon, kevés ilyen gondolkozásu nagybácsi van?

A mi tartónkon.

Ez a legnehezebb, a legkényesebb, a leghálátlanabb. — Magunkról, a mi kis körünkön, írni igazán, őnzetlenül: csak ellenszeggést jelent, az pedig úgy is több van, mint jó barát.

Rövidre fogom hát s „nem mártom szitrichninbe a pennát.” — (egyik barátom így tiszteli meg, elmésen, az én írás módomat) csak a felszínen teszek pár lépést.

Nálunk közfelfogás az, hogy soha se szabad az igazságot megmondani s ha mégis akad valaki, aki megmondja, abban rossz-akaratu ellenséget látnak. — Pedig nem épen eddig a világ.

Az mégsem rosszakaratuság, ha belekiáltom a levegőbe, úgy, hogy minden halló ember hallja meg, hogy hónapokon át azért nem égnek a lámpák Kunszentmárton utcáin, mert a lámpagyújtó havonként 18 frt.-tot kér, az előjáróság meg csak 17 frt.-tot ígér.

Az igazság kimondásánál nem egyéb az se, ha megvallom és elitélem, hogy egy törekvő iparost minden ok nélkül lepofoznak a rendőrszobában annak jelenlétében, akinek kötelessége a rend legfelsőbb ellenőrzése és fentartása.

Az se bűn tán, ha megkérdem, hol ég el 4500 K. értékű petróleum évenként, mert az utcákon nem ég el?

Az se bűn tán —? De hagyjuk. Nagyön belemelegszem, pedig tárgyilagossá akarom maradni; igen, az se bűn tán, hogy mindezeket voltam szerencsés észrevenni.

Mezey Lajos.

Tanfelügyelői jelentés.

Folyó évi július hónapról a kir. tanfelügyelőség ügykörét érintő jelentésemet a következőkben van szerencsém előterjeszteni.

Az iskolákban a tanítás s ezzel kapcsolatban a tanfelügyelői külső szolgálat ebben a hónapban szünetelt.

Tanítóink közül azonban többen továbbképző tanfolyamokon való részvétellel igyekeztek hasznosítani a nagy szünidőt.

Igy a jászberényi és a karcagi földmives iskoláknál a m. kir. Földmívelésügyi Minisztérium által rendezett mezőgazdasági tanfolyamra összesen 10, a vallás- és közokt. Minisztérium által az ország egyes tanítóképző-intézeteinél a pedagógiai és methodikai továbbképzésre rendezett tanfolyamra összesen 9, a vallás- és közokt. m. kir. Minisztérium által az iparos és kereskedő-tanonciskolai oktatásra képzés céljából rendezett közismereti tanfolyamra 5, rajzszaki tanfolyamra 3, faipari tanfolyamra 1, építőipari tanfolyamra 3, kereskedő-tanonciskolai azaktanfolyamra 2, az AMKE regiszter alatt Szolnokon rendezett slójd-tanfolyamra 14, tehát e 8-féle tanfolyamra összesen 47 tanító s illetve tanítónő lett vármegyénk területéről fölvéve. Itt említem meg, hogy a szolnoki slójd tanfolyam július hó 24-én nyílt meg a III. ker. (bárány-utcai) állami népiskolában s ugyanott e hónap 15-én a nagyszámban készített slójdmunkák kiállításával rekesztett be.

E tanfolyam költségeire a vármegyénk törvényhatósági bizottsága által megszavazott 300 és Szolnok város képviselőtestülete részéről megszavazott 250 K-án kívül a Szolnoki Mezőgazdasági Takarékpénztár 50, a Tiszavidéki Hitelintézet és Takarékpénztár 40, a Kereskedelmi Bank pedig 30 K. adományozásával járult. Más, helybeli pénzintézetek és egyesületek pedig kilátásba helyezték adományukat.

A kir. tanfelügyelőségnek tiszti személyzete közül Rhédei János kir. tanfelügyelő, hivatali főnök július 16-tól 6 heti, Csikós József kir. s. tanfelügyelő pedig július 1-től 5 heti szabadságot vett igénybe.

A tanítók létszámában július hónap folyamán a következő személyzeti változások történtek: Nigrinyi Ferc szolnoki és Romza János nagykürtüi állami népiskolai tanítók 40 évi szolgálat után teljes fizetésükkel nyugdíjaztattak. Ágoston András kunhegyesi rk. népiskolai elmebeteg tanító végkielégítést nyert.

A kunszentmártoni államsegélyes társulati polgáriskolához Galla Valéria és Kurtay Ernő segédtanítóknak megválasztottak.

Az állami óvónők fizetésrendezése érdekében megindított eljárás befejeztetett.

Az állami gazdasági szaktanítók és szaktanítónők illetményeinek rendezése céljából pedig az 115.051/913 sz. vallás- és közokt. körren-

delettel megindított az eljárás. A szolgálati táblázatok ebből a célból egy-kettő híján már föl is terjesztettek a vallás- és közokt. Miniszter urhoz.

Az állami, valamint az eddig fizeték-kiegészítő államsegélyt élvező községi és hitfelekezeti elemi népiskolai tanítóknak az 1913. évi XV. illetve XVI. t.-c. alapján járó magasabb illetményei már csaknem kivétel nélkül folyósítottak.

A vármegye községi és hitfelekezeti néptanítóinak fizeték-kiegészítésére államsegély címen július hó végéig összesen 2442.64 K. utalványoztatott ki. Ezen összeghez, ha hozzáadjuk a tandíjkárpótlás címén az 1908. évi XLVI. t.-c. alapján már korábban folyóvá tett 514.40 K-t mindössze 3957.04 K-ra rug azon államsegély, mely a községi és hitfelekezeti jellegű elemi népiskolák fentartói és tanítói részére, vármegyénkben az előbb hivatkozott két utóbbi t.-c. alapján folyóvá tétellett. Oly mértékű állami hozzájárulás az, amellyel szemben községi és hitfelekezeti népiskoláink színvonalának mindentekintben való emelését joggal elvárhatjuk.

A Nméltóságú m. kir. vallás- és közokt. Miniszter ur: az állami elemi népiskolák beburorozási szükségleteire a 61163/913. sz. alatt kelt rendelettel 4160 K-t utalványozott.

Laczkó Gusztáv tiszaföldvári földbirtokosnak, aki az ottani önálló gazdasági népiskola számára egy 1000 K. értékű siementhalai hasas tenyésziszót adományozott a 110717/913. sz. alatt kelt leiratában köszönetét nyilvánította.

Eichner Emil jánoshidai községi népiskolai tanító ellen hozott fegyelmi ítéletet, mely szerint a nevezett, tanítói kötelességének elmulasztása miatt, fegyelmi büntetésképpen dorgálásra ítéltetett — a 113194/913 sz. alatt kelt leiratával jóváhagyólag tudomásul vette.

Tisztelettel kérem a tekintetes Közigazgatási Bizottságot, hogy e jelentésemet tudomásul venni méltóztassék.

Hirek.

Kunszentmárton, augusztus 17.

— **Személyi hír.** Kovács József dr., ügyvéd, lapunk agilis felelős szerkesztője körünkől, egészsége helyreállítása okából, 4 heti üdülésre Lussinpiccolóba utazott.

— **Szabadságon.** Dr. Talányi Ottó községi főorvos a holnapi napon kezdi meg három heti szabadságát, mely időt Lussinpiccolóban fogja tölteni.

— **A kegyuri jogról.** Most, hogy a kunszentmártoni plebánia üresedésben van és a papválasztás közeleg, helyénvalónak találjuk, ha a kegyuri jogról és annak tartalmáról felvilágosítjuk az olvasót. Mai számunkban a vezető helyen találja az olvasó a kegyuri jogról az első közleményt, melyet a következő számunkban folytatunk. E cikk szerzője egy kiváló egyházi író, volt kunszentmártoni káplán, jelenleg plebános, kit Kunszentmárton népe rajongásig szeret és valószínű is, hogy ő lesz Kunszentmárton plebánosa. A cikk szerzőjét találja ki az olvasó.

— **Tűzoltó népnépe.** A kunszentmártoni önkéntes tűzoltótestület népnépe-lye a kedvezőtlen idő miatt folyó hó 20-ra, szent István király napjára lett elhalasztva.

— **Segédjegyző-választás.** Augusztus hó 12-én töltötte be a képviselőtestület Beszédes Dezső lemondásával megüresedett adóügyi segédjegyzői állást. Az állásra 14 egyén pályázott, kik közül a képviselőtestület Várkonyi Ferenc ceglédi lakos, okleveles jegyzőt választotta meg egyhangulag.

— **Malom átalakítás.** Tudomásunkra jutott, hogy a Betekintsi-fatelep a malom üzemét f. hó 18-án beszünteti s ezen idő alatt azt a mai kor igényeinek teljesen megfelelően átalakítja. Ezen átalakítás körülbelül 2 hetet vesz igénybe és kibővítése az Első Magyar Gazdasági Gépgyár világhírű sik-szítáiból áll.

— **Az ismétlő iskola.** A gazd. ism. iskola felépítésére a községnek nincs pénze, így azt a képviselőtestület addig a központi iskolában helyezte el. A gazdasági iskola azonban innét is kiszorult, mert a tanteremre szükség van. A képviselőtestület legutóbb tartott közgyűlésében elhatározta, hogy a gazdasági iskola céljaira a volt községi nagy vendéglő istállóját megfelelően átalakíttatja. Az átalakítás költségeire 1500 koronát megszavazott és utasította az előljáróságot, hogy az építést, illetve az átalakítást azonnal eszközölje, hogy az épület szeptember elsején az iskolának átadható legyen.

— **Dósa József temetése.** Lapunk f. év 30-iki száma, melyben „Dósa József temetése” című cikksorozat volt közölve, a nagy kereslet következtében még a köteles példány is kifogyott s így abból a számból a hozzánk fordulóknak — sajnálattal — már nem szolgálhatunk. Miután azonban még ma is tömegesen jelentkeznek ezen lapokért, kiadónk nem kimélve a költséget, nagy anyagi áldozatok árán a cikksorozatot több ezer példányban utánnomatta s így most azok kis fizetésekben lapunk kiadóhivatalában 10 fillért megszerezhető.

— **Cirkusz.** Napok óta időzik nálunk Jurnyik cirkusz jól szervezett társulatával és igazán kellemes estéket szerzett közönségünknek, különösen fölemelendő a bel- és külföldi artisták bravuros mutatványai. Jurnyik igazgató költséget nem kimélve a leghíresebb világbjánokokat nyerte meg egy-egy nemzetközi birko-versenyre. A tegnapi előadáson Cája Bertalan Magyarország bajnoka, többszörös világbajnok birkozott meg Hochenbügler György bécsi mesterbirkozóval. Ma, vasárnap két előadás lesz délután 4 és este 1/2 9 órai kezdettel. Mindkét előadás nagy birko-versennyel lesz egybekötve. Jurnyik társulatát ajánljuk a közönség figyelmébe.

— **Anyák figyelmébe** százaszorosán csak azt lehet ajánlani, hogyha gyermekük a 4—5-ik hónapot elérte és az elválasztás ideje következik, tanulmányozzák a Phosphatine Fali-eres-el való táplálást úgy, hogy az elválasztás pillanatától kezdve a gyermektáplálás gondjai és feladataival tisztában legyenek. Biztosítani a gyermek erőteljes fejlődését, jó csontképződését és a fogzás sima lefolyását a Phosphatine Fali-eres alkalmazásával lehet a legjobban. E kitűnő tápszer már nem szorul dicséretre, kapható minden gyógyszerárban.

— **Schatz Jenő** államilag vizsgázott fogteknikus, fogász és fogspecialista Budapestről f. hó 29-én községünkben érkezett s a „Körös Szálló”-ban megkezdte rendeléseit. Eszközöl fog- és gyökérhuzást, fogtömést, szápadlás nélküli műfogak fájdalom nélküli műveleteit.

— **Tüzek.** Az elmúlt vasárnap délelőtt 9 órakor Gergulics Pál községi főbíró átalakításba levő házában kemence-kitüzelés következtében plafontűz keletkezett, melyet a tűzoltók idejekorán eloltottak. — Folyó hó 11-én Józsa Fábián érpárti háza gyulladt ki és teljesen leégett. — E hó 12-én éjjel Cseuz Kálmán és Társai gőzmalom telepén az udvaron beraktározott egy waggon szén gyulladt meg; a tűzoltók mindkét esetben lokalizálták a tűz terjedését.

— **Birtokváltás.** A kunszentmártoni kir. járásbírószék telekkönyvi osztályánál az elmúlt héten a következő birtokváltás jegyzetelt be: Kerekes Péter átvette özv. Kuna Lászlóné házat 600 koronáért.

— **Kivonat az anyakönyvből.** Kunszentmártonban 1913. augusztus 2-től augusztus 9-ig **születtek:** Papp László, Gulyás István, Sulyák János, Szőke János, Szaszko Lajos, Lakatos Irén, Kiss Ilona Margit. — **Házasságot kötöttek:** Gőbolyós István és Németh Julianna, Paresami Lajos Lőrinc és Kuna Rozália. **Halálozás nem volt.**

Hirdetések.

Egy teljes garnitur

bognárszerszám esztergapaddal

együtt jutányos árban azonnal **eladó.** A számszámok mind kifogástalanul jók. Érdeklődők a szerszámot bármikor megtekinthetik **Enyedi Károlynál** Tiszakürtön.

A cséplési időnyre teljesen új

kölcsön zsákok

kaphatók

Hegedűs Lukács

régi vásártéri üzletében.

Kifogástalan jó karban levő

Vadászfegyver

felszereléssel együtt, **eladó.** Cim megtudható lapunk kiadóhivatalában.

KISS ISTVÁNNAK a Jaksorban levő

10 köblös földje,

tanyaépülettel **eladó.** — Értekezhetni a tulajdonossal Kunszentmárton, Mátyás király-u. 1299. sz.

Eladó ház.

Kerekes József I-ső ker. 178. számú háza, a Kulacsos-iskola szomszédságában örök áron szabadkézből **eladó.** — Értekezni lehet a tulajdonossal bármikor.

Eladó ház.

Strasser Adolfnak Tiszainokán a piac-téren levő **vegyeskereskedés és korlátlan italmérségi joggal levő háza eladó.**

Tisztán

és világosan úgy kérje és fogadja el, ha szappant vesz hogy

KOLOZSVÁRI (HEINRICH-féle)

Glycerin szappan

Tojás

Mandula

Márvány

A kolozsvári gyógyszerzappan-gyár azért lett világhírű, mert a legdrágább és teljesen ártalmatlan anyagból készíti szappanait.

NESTLÉ FÉLE

régbevált **GYERMEKUSZT**

a legjobb és legolcsóbb

DOBOZÁR 150 MINDEN GYÓGYSZERTÁRBAN ÉS DROGERIÁBAN

Próbadozói ingyen küld: HENRI NESTLÉ, Wien, I. Biberstr. 85

2750/tk. 1913 sz.

Hirdetmény.

Csépa községnek telekkönyvi betétei az 1886: XXIX., az 1889: XXXVIII. és az 1891: XVI. t.-cikk értelmében elkészítettvén és a nyilvánosságnak átadattván, ez azzal a felszólítással tétetik közzé:

1. hogy mindazok, kik az 1886: XXIX t.-cikk 15. és 17. §-ai alapján — ideértve e §-oknak az 1889: XXXVIII. t.-cikk 5. és 6. §-aiban és az 1891: XVI. t.-cikk 15. §. a) pontjában foglalt kiegészítéseit is — valamint az 1889: XXXVIII. t.-cikk 7. §-a és az 1891: XVI t.-cikk 15. §. b) pontja alapján eszközölt bejegyzések érvénytelenségét kimutathatják, e végből törleszi kereseteket, azok pedig, akik valamely teher-tétel átvitelének az 1886: XXIX. t.-cikk 22. §-a, illetve az 1889: XXXVIII. t.-cikk 15. §-a alapján való mellőzését megtámadni kívánják, e végből keresetüket hat hónap alatt, vagyis az **1914. évi március hó 1 napjáig** bezárólag a telekkönyvi hatósághoz nyújt-sák be, mert az ezen meg nem hosszab-bítható záros határidő eltelte után indított törleszi kereset annak a harma-dik személynek, aki időközben nyilván-könyvi jogot szerzett, hátrányára nem szolgálhat;

2. hogy mindazok, akik az 1886: XXIX. t.-cikk 16. és 18. §-ainak ese-teiben — ideértve az utóbbi §-nak az 1889: XXXVIII. t.-cz. 5. és 6. §-aiban foglalt kiegészítéseit is — a tényleges birtokos tulajdonjogárak bejegyzése elle-nében ellentmondással élni kívánnak, írásbeli ellentmondásukat hat hónap alatt, vagyis **1914. évi március hó 1 napjáig** bezárólag a telekkönyvi hatósághoz benyújtják, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő le-telte után ellentmondásuk többé figye-lembe vétetni nem fog;

3. hogy mindazok, akik az 1. és 2. pontban körülírt eseteken kívül a beté-tek tartalma által előbb nyert nyilván-könyvi jogait bármily irányban sértve vélik, — ide értve azokat is, akik a tulajdonjog arányának az 1889: XXXVIII. t.-cikk 16. §-a alapján történt bejegy-zését sérelmesnek találják, e tekintetben felszólalásukat tartalmazó kérvényeket a telekkönyvi hatósághoz hat hónap alatt, vagyis **1914. évi március hó 1 napjáig** bezárólag nyújtják be, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő elmulta után a betétek tartal-mát csak a törvény rendes útján és csak az időközben nyilvánkönyvi joga-kat szerzett harmadik személyek joga-inak sérelme nélkül támadhatják meg.

Együttal figyelmeztetnek azok a felek, akik a betétek szerkesztésére kiküldött bizottságnak eredeti okiratokat adtak át, hogy a mennyiben azokhoz egyszersmind egyszerű másolatokat is csatoltak, vagy ilyeneket pótlólag be-nyújtanak, az eredetieket a telekkönyvi hatóságnál átvehetik.

Kunszentmártoni kir. jbiróság, mint telekkönyvi hatóság 1913. aug. hó 9.

Dr. Pokomándy
kir. járásbíró.

Andraosik János kalaposnak Irányi-utca 923 számú

háza (volt postaház)

örök áron eladó. — Értekezni lehet az eladó háznál bármikor.

Első minőségű falitéglát

és fedélcserépet

napi áron szállit bármily mennyiségben

Kunszentmártoni Községi Téglagyár.

Ferenczy József.

Kiadó lakás.

KISS IMRE kereskedőnek az üzleti házánál a Körös parton **egy szoba, konyha, spejz, padlással** együtt egy évre kisebb családnak haszonbérbe kiadó. Ártyézi kut bevezetve. A lakás azonnal, vagy szeptemberben elfoglalható.

Ugyanott kaphatók **boros hordók** 60, 100 és 200; 60, 106 és 200 literesek, **kisüsti pálinka és rum; üvegesáruk, olcsó uj zsákok** és mindennemű áruk nála jutányos árak mellett szerezhetők be. Kérem a közönséget, sziveskedjék nálam próbavásárlást tenni és meg fog győződni olcsó áraitól. Kéri a közönség szives pártfogását.

SIPOSS ISTVÁN Király-(Zsinór)-utcában lévő **Tóth Mátyás**-féle

háza

szabad kézből örök áron eladó. Értekezhetni özv. Sipos Istvánnéval az eladó háznál.

Kettő, esetleg három szobás **utoai lakás** szeptember hó 1-től kezdődőleg

haszonbérbe kiadó

Kiss Péter helybeli uri szabónál Batthyányi-utca 73 szám. — Ugyanott egy szorgalmas fiu **tanulóul** felvétetik.

Fényképészet

Tizenöt éve Kunszentmártonban jó hírnévnek örvendő fényképészeti műtermem most újonnan van berendezve. Ugyanis ott a legjobb kivitelű fényképek készítenek és pedig, szalon-, táj-, csoport és színes képek. Valamint sirköbe porcellánra égetett képek, ugyszintén

életnagyságu képek a legjobb kivitelben.

Tisztelettel

Sáray Szabó Albert

fényképész.

Szántó Albert gyalui lakosnak

115 m. hold tanyaföldje

egy tagban haszonbérbe kiadó. — Cim: Szent, Széchenyi-utca 78, és esetleg a helyszínen

„VARAZSFUVOLA.”

Bárki egy óra alatt megtanulhat rajta játszani. A Varázsuvola rendkívül kellemes 20 acél trombita hanggal és 4 erős bőgővel van ellátva. Díszes kivitelben, kotta füzetel, dalokkal, tokkal, ajándékkal együtt csak 4 korona. Csakis Wágner

„Hangszer Király”

országszerte elismert legelősbő hangszerárúházában kapható.

Budapest, József-körút 15. — Gyorsító műhely Kérjen fényképes hangszerárjegyüket.

KOLLARIT-BÖRLEMEZ

UTÁNZATTÓL ÓVAKODJUNK!

KOLLARIT-BÖRLEMEZ

kaucuk kompozitioval bevont ruganyos, viharbiztos és időtálló szagtalan fedéllemez. A jelenkor legjobb tetőfedéllemez.

VÉGTELENÜL TARTÓS.

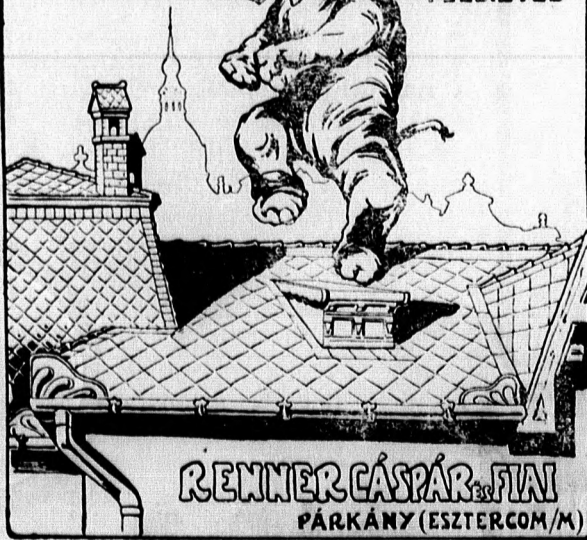
Régi zindelytetők átfedésére kiválóan alkalmas. — Sem mázolni, sem mészlével bekenni nem kell.

Szolnokon kapható:

Mezőgazdasági Szövetkezetnél.

RENNERIT

ASBEST-PALA LEGERŐSEBB LEGJOBB TÜZBIZTOS

RENNER GÁSPÁR ÉS FIA PÁRKÁNY (ESZTERGOM/M)

GYÁRI LERAKAT: Kunszentmártonban, IFJ. TOMONYIČKA JÓZSEFNÁL.

A világ legjobb tetőfedő anyaga.

Bodzás József és Fia

ÉPÜLET- ÉS BUTORASZTALOSOK, KUNSZENTMÁRTON, SZÉCHENYI-UT.

Van szerencsénk a nagyérdemű közönség szives tudomására hozni, hogy

asztalos műhelyünket

tetemesen megnagyobbítottuk, ahol mindennemű

épület- és butormunkákat, a legjobb kivitelben és legpontosabban készítünk. — Kérjük a nagyérdemű közönség további nagyrabecsült pártfogását, s maradtunk kiváló tisztelettel

Bodzás József és Fia.